

Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27401>

Özet

Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i (ÖHÖ), ö?retmen adaylar?n?n mesle?e ba?lama konusundaki yeterlilik ve haz?r bulunu?luk düzeylerini belirlemek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çal??ması ?brahim Y?ld?r?m ve Mustafa Kalman tarafından 2017 y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçek, özellikle ö?retmenlik mesle?ine at?lacak bireylerin pedagojik ve ki?isel yeterlilik alg?lar?n? ölçmekte ve e?itim programlar?n?n etkinli?inin de?erlendirilmesine katkı sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlik, Ö?retmen aday?, Mesleki Haz?rl?k, Ölçek Uyarlama, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

?brahim Y?ld?r?m, Mustafa Kalman

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n mesleki, pedagojik ve ki?isel alanlardaki haz?r olma düzeylerini bilimsel yöntemlerle tespit etmektir. Bu ölçek, adaylar?n ö?retmenlik rolüne ne kadar haz?r hissettiklerini de?erlendirerek, e?itim fakültelerindeki müfredat?n ve yeti?tirme süreçlerinin iyile?tirilmesine yönelik somut veriler sunmayı hedefler.

ÖHÖ, ö?retmen adaylar?n?n kendi yeterlilik alg?lar?n? 5'li Likert tipi bir derecelendirme üzerinden de?erlendirmelerine olanak tan?r. Elde edilen sonuçlar, adaylar?n güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyarak, ö?retmenlik mesle?ine daha bilinçli ve haz?rl?kl? ba?lamalar?n? destekler.

Yap?

Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n mesle?e yönelik alg?lanan yeterliliklerini ve haz?r bulunu?luklar?n? ölçen çok boyutlu bir psikolojik yapıyı temsil eder. Uyarlama çal??ması sonucunda, ölçe?in Türkçe formunun, ö?retmenli?e haz?r olmayı temsil eden dört alt faktörden olu?tu?u belirlenmiştir.

Bu faktörler, adaylar?n ö?retmenlik rolüne ili?kin bilgi, beceri ve tutumlar?n? kapsamaktadır. Yap?sal geçerlili?in detaylı incelenmesi, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda ö?retmenli?e haz?r olma kavram?n? psikometrik açıdan tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermiştir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik ve güvenilirlik çal??malar?, 2015-2016 ö?retim y?l? güz döneminde, toplam **535** ö?retmen aday? ile gerçekleştirilmi?tir. Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in amaca hizmet etme yeterlili?i için uzman görüşüne ba?vurulmu?; bunun yan? s?ra ölçüt geçerlili?i ve yap? geçerlili?i derinlemesine incelenmi?tir.

Ölçe?in orijinal halinden madde ç?kar?lmas? ve geli?tirilmesinin üzerinden uzun bir süre geçmesi nedeniyle, yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) çal??malar? yenilenmi?, ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile yap?n?n geçerlili?i kontrol edilmi?tir. Bu çift a?amal? analiz yakla??m?, Türkçe formun yap?sal bütünlü?ünün güçlü bir ?ekilde do?ruland??n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??mas?, ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r. Ölçe?in ilk hali olan 35 maddelik forma ili?kin hesaplanan Cronbach's Alpha (iç tutarlılık) güvenilirlik katsay?s? **,947** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in yüksek düzeyde tutarlı oldu?unu i?aret etmektedir.

Madde elenmesi neticesinde ula??lan 20 maddelik nihai forma ili?kin Cronbach's Alpha güvenilirlik katsay?s? **,923** olarak hesaplanm??t?r. Ayr?ca, ölçe?i olu?turan dört faktörün ayr? ayr? güvenilirlik katsay?lar? da yüksek bulunmu?tur:

Birinci Faktör için Cronbach's Alpha: **,827**

?kinci Faktör için Cronbach's Alpha: **,806**

Üçüncü Faktör için Cronbach's Alpha: **,838**

Dördüncü Faktör için Cronbach's Alpha: **,739**

Bernardi (1994) taraf?ndan belirtildi?i gibi, güvenilirlik katsay?s?n?n **,70** ve üzerinde olmas? ölçe?in güvenilir kabul edilmesi için yeterlidir. Bu ba?lamda, Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i, psikometrik aç?dan güvenilir bir ölçüm aracıdır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini incelemek için kullanılan faktör analizleri, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymu?tur. Öncelikle, ölçek maddelerinin kültürel uyumunu ve faktör yüklerini belirlemek amacıyla Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçekten ç?kar?lan maddeler sonrasında kalan 20 maddenin faktör yap?s?n? yeniden tanımlam??t?r.

Daha sonra, AFA ile belirlenen dört faktörlü yap?n?n veri setine ne kadar uyum sa?lad??n? kontrol etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, modelin teorik

yapısının geçerliliğini teyit ederek, ölçeğin Türkçe formunun sağlam bir psikometrik temele dayandığını kanıtlanmıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert Ölçeği (20 madde)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar

Yaş Grubu: Üniversite öğrencisi öğretmen adaylar

Popülasyon Detayları: 2015-2016 öğretim yılında, Türkiye'de çeşitli üniversitelerde öğrenim gören 535 öğretmen aday.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5 dereceli bir sistemle puanlanmaktadır. Derecelendirme sistemi şöyledir: **1=çok yetersiz** ve **5=çok yeterli**. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar, bireyin öğretmenlik mesleğine hazır olma düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

ÖHÖ, Öğretmen Yeterliliği, Mesleki Gelişim, Faktör Analizi, Psikometri, Eğitim Bilimleri, Öğretmenlik Hazırlığı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: iyildirim@harran.edu.tr

Yazın Adresi: İbrahim Yıldırım (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması 2015-2016 öğretim yılında yapılmış ve sonuçlar 2017 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar İbrahim Yıldırım ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ogretmenlige-hazir-olma-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Y?ld?r?m, ?. ve Kalman, M. (2017). Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kastamonu E?itim Dergisi*, 25(6), 2311-2326.

Bernardi, R. A. (1994). The use of Cronbach's Alpha in determining the reliability of the scale. (Güvenirlik kabul kriteri için referans olarak kullan?lm??t?r).

Ö?retmenli?e Haz?r Olma Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in 20 maddelik nihai formu bu kaynak metinde do?rudan sunulmam??t?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yay?mlanm?? olan bilimsel makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?im kurulmas? gerekmektedir. Puanlama 1 (çok yetersiz) ile 5 (çok yeterli) aras?nda de?i?mektedir.